

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 30 lipca 2025 r.

znak sprawy: DEM-IIIb.053.2.2025.ML

Pan
Stanisław Porowski
Prezes Zarządu
Stowarzyszenie Polski Instytut Praw Głuchych

**Dotyczy: odpowiedzi na petycję w sprawie zobowiązania instytucji finansowych
do zapewnienia dostępu do polskiego języka migowego**

Szanowny Panie Prezesie,

pragnę poinformować, że Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej otrzymało z Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego Państwa petycję, której przedmiotem jest „zobowiązanie instytucji finansowych do tego, aby respektowały prawo i miały obowiązek stosowania prawa do zapewnienia osobom głuchym dostępu do tłumaczy polskiego języka migowego w instytucjach finansowych”, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym prawa międzynarodowego.

Na wstępie uprzejmie informuję, że MFiPR nie odpowiada za ustawy kluczowe dla przedmiotu petycji, a w szczególności ustawę – Prawo bankowe, ani za przywoływaną w petycji ustawę o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Niemniej jednak, odnotowujemy, że nasze ministerstwo odpowiada za dwie inne ustawy w obszarze dostępności, w których są również określone wymagania i prawo do dostępności dla osób głuchych.

Są to następujące ustawy:

- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2019 poz. 1696) – zwana dalej: ustawą UZD oraz
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2024 r. o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze,

która weszła w życie 28 czerwca 2025 r. (Dz. U. 2024 poz. 731) – zwana dalej: Polskim Aktem o Dostępności – PAD.

W zakresie odnoszącym się do obowiązków instytucji finansowych, ustawy te regulują obowiązki wobec Głuchych w następujący sposób:

1. Ustawa UZD, która swoimi przepisami obejmuje głównie podmioty publiczne, spowodowała konieczność nowelizacji ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, w zakresie zobowiązania podmiotów tego sektora do dostarczania konkretnych dokumentów i informacji m. in. w polskim języku migowym. Zmiany te polegały na wprowadzeniu następujących dodatkowych przepisów do ustawy – Prawo bankowe:

W art. 109 ust. 3 i 4:

„3. Osoba ze szczególnymi potrzebami, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. poz. 1696), ma prawo otrzymania ogólnych warunków umów oraz regulaminów w formach, takich jak nagranie audio, nagranie wizualne treści w polskim języku migowym, wydruk w alfabecie Braille’a lub wydruk z wielkością czcionki wygodną do czytania, w terminie 7 dni od zgłoszenia takiej potrzeby.

4. Treść ogólnych warunków umów oraz regulaminów udostępnia się odpowiednio w formach dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym przez system bankowości elektronicznej.”

W art. 111 ust. 3:

„3. Osoba ze szczególnymi potrzebami, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, ma prawo otrzymania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, w formach takich jak nagranie audio, nagranie wizualne treści w polskim języku migowym, wydruk w alfabecie Braille’a lub wydruk z wielkością czcionki wygodną do czytania, w terminie 7 dni od zgłoszenia takiej potrzeby.”

Chodzi o następujące informacje:

- w przypadku banku:

- 1) stosowane stawki oprocentowania środków na rachunkach bankowych, kredytów i pożyczek;
- 2) stosowane stawki prowizji i wysokość pobieranych opłat;
- 3) terminy kapitalizacji odsetek;
- 4) stosowane kursy walutowe;

- 5) bilans ze sprawozdaniem z badania za ostatni okres podlegający badaniu;
 - 6) skład zarządu i rady nadzorczej banku;
 - 8) nazwiska osób upoważnionych do zaciągania zobowiązań w imieniu banku albo jednostki organizacyjnej banku.
- w przypadku banku spółdzielczego – dodatkowo – obowiązek podania obszaru swojego działania oraz banku zrzeszającego.
2. Zgodnie z ustawą PAD, art. 67 ust. 4 pkt. 4: osoby zgłaszające do Prezesa Zarządu PFRON zawiadomienie na brak dostępności produktów lub usług (w tym usług bankowych i finansowych) mogą to zrobić także w PJM:
- „4. Zawiadomienie może być złożone: 4) w polskim języku migowym do protokołu podczas wizyty w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub w postaci nagrania z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, o ile takie środki zostały do tego celu wskazane przez Prezesa Zarządu PFRON”.
3. Ustawa PAD wprowadziła ponadto definicję legalną polskiego języka migowego, co było postulatem środowiska Głuchych zgłaszanym podczas etapu parlamentarnego prac nad ustawą (art. 4 pkt. 21 „polski język migowy – naturalny, wizualno-przestrzenny język komunikowania się osób głuchych).

Ponadto informuję, że za egzekwowanie przepisów ustawy PAD odpowiada m.in. Rzecznik Finansowy, który dysponuje narzędziami kontrolno-nadzorczymi, aby podmioty sektora finansowego respektowały prawo konsumentów do dostępności usług finansowych.

Ustawa PAD nakłada także na MFiPR obowiązki w zakresie upowszechniania wiedzy na temat tej ustawy (art. 6). Nie ograniczając się do wiedzy dotyczącej ściśle wymagań PAD, promujemy szeroko dostępność, a także dobre praktyki, w tym stosowanie PJM w komunikacji z głuchymi konsumentami. Przykładem takich działań na rzecz PJM może być konferencja pt. „Polski Akt o Dostępności – włączamy dostępność!”, którą zorganizowaliśmy w przeddzień wejścia w życie ustawy PAD. Podczas obu dni konferencji prezentowaliśmy rozwiązania i dobre praktyki w sektorze prywatnym wspierające komunikację w PJM, pokazując korzyści wynikające z uwzględnienia tego języka w praktykach biznesowych.

Warto także podkreślić, że realizując inne zadania w obszarze dostępności, zachęcamy podmioty sektora prywatnego do włączania się w poprawę dostępności, także dla Głuchych. Ma to miejsce m.in. poprzez działanie Partnerstwa na rzecz dostępności, które zrzesza podmioty publiczne, prywatne i środowiska reprezentujące osoby z niepełnosprawnościami deklarujące chęć współpracy w obszarze poprawy dostępności i promocji tej idei w otoczeniu społecznym czy biznesowym. Jednym z podmiotów należących do partnerstwa jest Związek Banków Polskich który zgodnie z tekstem

podpisywanym przy przystąpieniu do Partnerstwa zadeklarował, że w ramach prowadzonych działań, będzie kierować się ideą dostępności i równego traktowania (zgodnie z „Tekstem Partnerstwa na rzecz dostępności” dostępnym na stronie www: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-europejskie-bez-barier/dostepnosc/program/partnerstwo-na-rzecz-dostepnosci/tekst-partnerstwa-na-rzecz-dostepnosci/>). Podmiot ten mógłby być więc adresatem ewentualnych dalszych wniosków i rekomendacji w kontekście poprawy dostępności usług zrzeszonych w nim banków pod kątem obsługi Głuchych.

Z poważaniem

Z up. Ministra

Monika Sikora

Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
2. Ministerstwo Finansów